

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru completarea Legii nr.753-XIV din 23.12.1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Serviciul de Informații și Securitate, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în scopul modificării statutului Institutului Național de Informații și Securitate "Bogdan Înțemeitorul Moldovei", din instituție de învățământ superior în simplă subunitate a aparatului central, fapt care, potrivit autorului, va contribui la optimizarea și eficientizarea procesului de instruire în cadrul Institutului.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate în nota informativă nu justifică necesitatea promovării proiectului. Autorul face referință la „anumite restricții și impedimente în activitatea și dezvoltarea Institutului”, provocate de statutul unei instituții de învățământ superior, însă fără a fundamenta temeinic aspectele la care a făcut trimitere.

Invocarea de către autorul proiectului a analogiei dintre Institutul Național al Justiției și Institutul Național de Informații și Securitate nu este una relevantă din următoarele considerente.

Astfel, dacă Institutul Național al Justiției, activitatea căruia este reglementată de Legea nr.152-XVI din 08 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției, realizează instruirea candidaților la funcțiile de judecător și procuror, perfecționarea profesională a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției, atunci Institutul Național de Informații și Securitate este o instituție superioară de învățământ, activitatea căreia este în mod special reglementată de Regulamentul Institutului aprobat de către directorul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, și care, pe lângă instruirea continuă, prevede posibilitatea acordării, în bază de contract, a instruirii primare în domeniul activității operative de investigații. În situația în care Institutul va deveni o subunitate a Serviciului de Informații și Securitate și va fi exclus din sistemul național de învățământ și educație, nefiind supus dispozițiilor legale în vigoare cu privire la acreditarea și licențierea instituțiilor de învățământ, calitatea studiilor și corespunderea acestora standardelor educaționale de stat va ridica semne de întrebare.

Considerăm că înlăturarea eventualelor obstacole în calea activității și dezvoltării instituției, cauzate

de specificul studiilor oferite de către Institutul Național de Informații și Securitate, pot fi excluse prin operarea unor completări în legislația din domeniul învățământului.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Proiectul este compatibil cu legislația comunitară și standardele internaționale în domeniu.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Potrivit prevederilor art.37 lit.e) al Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nota de argumentare trebuie să includă fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. Cu toate că prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare, fundamentarea economico-financiară lipsește. În această ordine de idei proiectul stabilește efectuarea în bază de contract a instruirii primare și a celei continue în domeniul activității operative de investigații a angajaților altor autorități publice cu atribuții în domeniul securității naționale. Considerăm că realizarea acestor măsuri va necesita mijloace financiare adiționale pentru organizarea acestor cursuri, retribuirea muncii profesorilor, închirierea încăperilor, materiale didactice etc. Lipsa unei estimări exacte a resurselor financiare suplimentare necesare, va face dificilă la aplicare atingerea finalităților urmărite.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Deși în aparență prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public, transformarea Institutului Național de Informații și Securitate în subunitate a aparatului central al Serviciului de Informații și Securitate, și excluderea acestuia din sistemul național de învățământ și educație poate contribui la afectarea calității studiilor oferite de către Institut în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică plasează pe pagina web oficială, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

Prin prisma celor menționate, credem că proiectul nu întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Considerăm că adoptarea proiectului va constitui un regres pentru Institutului Național de Informații și Securitate prin revenirea acestuia la situația Centrului de instruire a cadrelor în baza căruia a fost instituit Institutul.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Vadim Gheorghită
inspector Secția drept public
02 Decembrie 2009

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md